

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

Na „Dziennik Pomorski” wraz z dodatkami „Rolnik”, „Aniol Stróż”, „Ognisko Domowe” i „Dodatkim niedzielnym” — w ekspedycji miesięcznie 2.20 zł — z odnośnikiem 2.30 zł — w agencjach po za Chojnicami 2.30 zł — z odnośnikiem 2.45 zł — przez pocztę 2.64 zł — w ekspedycji kwartalnie 6.60 zł., przez pocztę już z odnośnikiem 7.62 zł — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strejków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowa konto czekowa 201 082

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.

Miejaska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skryt. pocz. 33

Chojnice, sobota 9 kwietnia 1927 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 linowej od wiersza mm. lub jego miejsce 10 gr. na 3-iej stronie 6 lin. 25 gr. na 2-iej stronie 6 lin. 50 gr. Dla Wolnego Miasta to samo w guld. gdańskich. Za tłumaczenie i ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Dziesięciolecie wystąpienia Stanów Zjednoczonych do walki z Niemcami w wojnie światowej.

Data 6. kwietnia minęło właśnie 10 lat od chwili, gdy Stany Zjednoczone Północnej Ameryki, na których czele jako prezydent stał wówczas zmarły nielaty przedwieśnie Woodrow Wilson, wystąpiły w wielkiej wojnie światowej po stronie koalicji do walki z najazdem teutońskim. Był to po 3 latach wojny moment decydujący w tem zmaganiu się dwóch światów i dwóch kultur, prawa z bezprawiem, z czego gdy należycie zdajemy sobie sprawę, ocenić potrafimy również obrzymą doniosłość dziejową tego zdarzenia.

Jaki był stan rzeczy w onej chwili przed laty dziesięciu?

Przewaga Niemiec, jaką zdołały osiągnąć na samym początku wojny przez zbrodnicze naruszenie neutralności Belgii, została już wyrównana dzięki bohaterstwu wysiłkom wojska francuskiego pod Verdun i na całej linii Marny oraz sojuszniczych wojsk angielskich we Flandrii. W miejsce Rosji, gdzie nie bez przyczynienia się ku temu Niemiec wybuchła straszna rewolucja — stanęły przy boku koalicji Włochy. Obie strony walczące zaś, wyczerpując swoje siły do ostatnich granic, starały się daremnie jedna drugą przełamać. Francja ze swymi sprzymierzeńcami odparła zwycięsko ataki niemieckie na całej linii i powstrzymała najeźdźców w ich parciu naprzód. Na polu walki ten przeciwnik był wszędzie pobity, jednakże o dalszych losach wojny i jej wyniku ostatecznym miała obecnie decydować kwestja rezerw wojskowych i materialnych, czyli te, kto w tych warunkach zdoła dłużej wytrzymać.

W takim momencie Stany Zjednoczone głównie dzięki inicjatywie prezydenta Wilsona zdecydowały się na czynne wystąpienie przy boku koalicji do walki z Niemcami i ich to rezerwy, nietylko może wojskowe ale właśnie materialne, zadecydowały o wyniku wielkiej wojny. Europa została uwolniona od groźby panowania niemieckiego.

W dziejach świata całego to czynne wystąpienie Stanów Zjednoczonych podczas wielkiej wojny europejskiej można niewątpliwie porównać pod względem jego doniosłości nasamprzód z odkryciem Ameryki, a potem z uzyskaniem przez nią niepodległości za Waszyngtona. Wilsonowi i zaś należy się w historii obok tamtego wielkiego męża niewątpliwie miejsce najpocześniejsze.

Decydując się na ten krok stanowczy, występowali Stany Zjednoczone w obronie narodów europejskich, które Niemcy pragnęły podbić i ujarzmić co najmniej na długie lata. Ale nie dosyć na tem. Decydowały się one przy tej sposobności również na uwolnienie jeszcze tych narodów, które jak Polacy i Czesi, już od półtora wieku i dłużej pod tym jarzmem jęczyły. Tylko takie stawianie kwestji w owej chwili mogło godnie odpowiadać poczuciu wolnościowemu wielkiej linii amerykańskiej, która darzy u siebie swobodą obywatelską miliony emigrantów wszelkiej narodowości.

Co do Polski Stany Zjednoczone z prezydentem Wilsonem na czele wysunęły odrazu zasadę zjednoczenia naszych ziem i ich niepodległości i przyczyniły się swym wystąpieniem do jej zrealizowania. Rosja, siłą faktów przestawszy zaliczać się do koalicji i po wydaniu swych ziem Polskich na pastwę okupacji niemieckiej, nie mogła już być tam żadną przeszkodą. Mając zaś Stany Zjednoczone z wiekopomnym orędziem prezydenta Wilsona za sobą, mogło być nasze przedstawicielstwo narodowe z Romanem Dmowskim na czele śmiało domagać się wobec koalicji ziszczenia zjednoczonej i niepodległej Polski z Górnym Śląskiem, Pomorzem i dostępem do morza. Z pewnością nie byłaby sprawa ta tak łatwa, gdybyśmy nie byli mieli tej pomocy, a wogóle strach pomyśleć o tem, co by nastąpiło, gdyby Ameryka nie była wtedy wystąpiła, a Niemcy ewentualnie wojnę były wygrały.

Tak tedy Stanom Zjednoczonym mamy w wielkiej mierze do zawdzięczenia, że jako naród wolny żyjemy znowu w niepodległej zjednoczonej Ojczyźnie. I dziś w dziesiątą rocznicę tego faktu dziejowego uprzytomniamy to sobie w całej pełni oraz z sercem przepiętnie wdzięcznością.

Gruby nietakt „Głosu Prawdy”.

Spółeczeństwo ma milczeć i czekać. — Czangsolin o Niemcach i Polsce. Nagrody bolszewików dla zdrajców. — Z Litwy.

Czy zła wola i zła informacja? Część brukowej prasy warszawskiej w pogoni za sensacją straciła miarę gdzie się kończy obowiązek informacyjny, a gdzie zaczyna gruby nietakt. Najdrastyczniejszym tego przykładem jest kwestja zdrowia króla zaprzyjaźnionej i sprzymierzonej z nami Rumunii.

Jedno z pism, a mianowicie osławiony „Głos Prawdy” dopuściło się niestychanego wybruku w dziejach prasy polskiej. Zamieściło nietylko wiadomość o agonji króla Ferdynanda, ale ogłosiło artykuł wstępny nekrologowy, w dodatku skandaliczny, bo ujemnie odzywający się o monarsze, który jest jednym z twórców Wielkiej Zjednoczonej Rumunii, który jest przyjacielem Polski i sojusznikiem naszym wr. z z całym swoim narodem.

„Gaz. Warsz. Por.” przez poselstwo rumuńskie w Warszawie upoważniona została do wyrażenia jego oburzenia z powodu czynu „Głosu Prawdy” (uchodzącego w dodatku za organ półurzędowy)

O pożyczkę amerykańską. Urzędowa p. ag. tel. donosi: Wobec wciąż pojawiających się przeróżnych wiadomości, pochodzących ze źródeł krajowych i zagranicznych, o warunkach i szczegółach pożyczki za granicę dla Polski, których rozpowszechnianie ma niezawodnie w wielu wypadkach na celu uzyskanie, drogą wyjaśnień, urzędowych danych, co do toczących się narad nad uzgodnieniem planów finansowych Rządu, Ministerstwo Skarbu zaznacza z naciskiem że nie będzie wyjaśniało ani prostowało nieścisłych i nie prawdopodobnych i pozbawionych cech autentyczności powtarzających się wiadomości dziennikarskich. W chwili, gdy czynnik właściwy powezną postanowienia co do planów i zamierzeń finansowych Rządu, opinja publiczna zostanie drogą urzędowego doniesienia po wladomiona o faktyczny stan sprawy.

Rząd widocznie jest zdania, że społeczeństwo powinno milczeć i czekać. Ale społeczeństwo chciałoby wiedzieć, zawczasu, co się pocichu przygotowuje bo o jego skórę względnie o majątek chodzi.

Polska i Niemcy powinni przedsięwziąć bolszewików — tak mówi Czangsolin. Dyktator Chin północnych marszałek Czangsolin udzielił wywiadu korespondentowi pisma francuskiego Sauerweiniowi o bolszewikach. Wskazując na to, jakie niebezpieczeństwo bolszewicy stanowią dla świata, wezwał ludy Europy do walki z tą zarzą i rzekł w końcu

Im dłużej zwlekać będziecie, tem trudniejsze będzie zadanie. Wyrzucicie z Niemcami i Polską bolszewików z Europy, ja podejmuję się dokonać reszty. Nadszedł już na to czas. Niech pan napisze o tem swym obywatelom, niech pamiętają, że Czang Tso Lin powiedział to panu dzisiaj, zakończył dyrektor, w którego rękach spoczywa los 150 milionów ludzi.

We Lwowie ujęto mordercę kuratora sp. Sobieńskiego, Milano go już dwukrotnie w rękę, ale zawsze się wymknął. Morderca nazywa się Atamańczuk i był już raz karany za szpiegostwo.

Order sowiecki dla „Hromadzan” i encephoców. Na ostatniem posiedzeniu Sownarkoma uchwalono nadanie aresztowanym w Polsce 4 posłom Hromady i NPCh. orderu „Krasnawo Znamieniu”.

Pozwali się na nich W Homlu i okolicy doszło do gwałtownych ekscesów antyżydowskich, w których wzięli udział także i Komsomolcy (młodzież komunistyczna.)

Krytyczne położenie na Litwie z Kowna donoszą, że z trzech skazanych na śmierć za udział w spisku prez. Smelona utaskawili dwóch, zmieniając im karę śmierci na długoletnie więzienie, trzeci został rozstrzelany. Po ostatnich wyrokach śmierci wewnętrzne położenie polityczne na Litwie zaostrzyło się znacznie. Opozycja parlamentarna, po odrzuceniu przez przewodniczącego wniosku o zwołanie nadzwyczajnej sesji parlamentu zamierza wnieść interpelację w sprawie aresztowania przez rząd posła Pajanjesa. Ponieważ opozycja dysponuje większością głosów, rząd Waldemarasa prawdopodobnie pozostanie w mniejszości. Jest wielce prawdopodobnem, że rząd pozakonstytucyjnie rozwiąże parlament.

W Anglii o budżecie reichswehry. W Izbie Gmin wicehrabia Sandow zapytał Chamberlaina, czy z uwagi na to, że niemieckie wydatki na amunicję przerastają dwukrotnie angielskie wydatki z tego tytułu, młro, że armja niemiecka nie może posiadać ani czołgów, ani przyrządów gazowych, ani też ciężkiej artylerji, rząd angielski nie zamierza sprawy tej wytoczyć przed Ligę Narodów. Chamberlain oświadczył, że póki nie ma naruszenia Traktatu Wersalskiego nie może być mowy o oddaniu sprawy Lidze Narodów.

Wykryto spisek na dyktatora hiszpańskiego. Primo de Rivera. Spisek wykryto w Barcelonie.

Mapa możliwości terenu wojny na Bałkanie.

Wiadomości z Polski i ze świata.

I głusi będą słyszeli. Dr. Leo Jacobsohn wynalazł aparat radiowy dla głuchych. Nawet przy bardzo silnej głuchocie mogą oni słyszeć dokładnie słowa i muzykę. Przytem aparat może być regulowany dla każdego ucha indywidualnie.

Zamach o którym dowiedziano się dopiero z rozprawy sądowej. W Kownie rozpoczęły się rozprawy sądu polowego przeciwko grupie osób oskarżonych o

usiłowanie dokonania przewrotu zbrojnego na Litwie. Rozprawy toczą się przy drzwiach zamkniętych. Cała sprawa trzymana jest w najściślejszej tajemnicy.

Wobec surowej cenzury wojennej która nie dopuszczała żadnych wiadomości do prasy, ogół społeczeństwa dowiedział się o planowanym i nieudanym zamachu stanu dopiero w dniu rozprawy. Dotychczas też niewiadomo, o jaki spisek chodził, gdyż od grudnia r. ub. wykryto już trzy spiski bądź na prawicy bądź na lewicy.

KRONIKA.

OHOJNICE, dnia 8. kwietnia 1927 r.

Dziś. Justyn Filozof m. Tyburey m. Wal.
S. 4. 27. Słońca wschód 5.52 zachód 18.31
Księżyc wschód 17.42 zachód 4.5

— **Biblioteka tow. Czyteln. Ludowych** przy ul. gimnazjalnej (hotel p. Kalety) otwarta codziennie od godz. 6—7 po poł., w niedzielę i święta od godz. 12—1 w południe.

— **Lustracja Kół śpiewackich** W dniu wczorajszym gościł gród nasz prezesa Pomorskiego Związku Kół Śpiewackich radca p. Makowski z Torunia, który przeprowadza lustrację miejscowej „Lutni”. Niezwykły gość był wczoraj obecny na lekcji śpiewu, gdzie miał możność przekonać się o poziomie technicznym „Lutni” naszej. Jak się do wiadujemy lustracja wypadła nadspodziewanie dobrze.

— **Egzamina nauczycielskie.** W dniach najbliższych na skutek zarządzenia Kuratorium w Toruniu odbędą się ostatni podobno egzamin dla nauczycielstwa czynnego a niekwalifikowanego. Jak się dowiadujemy, egzamina rozpoczynają się w przyszły poniedziałek.

— **W całym kraju jak długi i szeroki,** dzień 3 maja, obchodzonym będzie nadzwyczaj uroczyste. Widocznym znakiem zewnętrznym będą pochody, uroczyste akademie, przedstawienia i wieczornice. Na całym też obszarze państwa polskiego towarzystwa oświatowe organizują akcję celem zdobycia środków finansowych na krzewienie oświaty. W trzech województwach, w Wielkopolsce, Pomorzu i na Śląsku akcją tą zajmuje się T. C. L. We wszystkich też kwestjach, związanych z przygotowaniem święta Trzeciego Maja, należy zwracać się do tejże instytucji do Biur Sekretariatu w Grudziądzu.

— **Bal Akademicki w Chojnicach.** Jak się dowiadujemy Kół Prawników i Ekonomistów studentów Uniwersytetu Poznańskiego urządza dnia 20 kwietnia br. w salach p. Engla wieczorek towarzyski. Czysty zysk przeznacza się na zasilenie funduszów pomocy studentów. Wstęp na bal tylko za zaproszeniami. Goście którzy pragną brać udział w balu a nie otrzymali zaproszenia proszone są ażeby zwracali się po takowe do członka komitetu p. B. Rybaka w Chojnicach Dworcowa 11.

— **Znalezione przedmioty.** W czasie od 1 do 31 marca rb. znaleziono następujące przedmioty: Srebrny łańcuszek z medalionem, 1 damską torebkę, 1 różaniec, 1 klucz z portmonetką, 1 cielęcą skórę (świeżą). Przedmioty te odebrać można w Ratuszu, pokój nr. 2.

— **Z kroniki policyjnej.** Jedną osobę przytrzymano za nielegalne przekroczenie granicy państwowej. Po spisaniu protokołu została odstawiona do tut sądu.

— **Z kroniki Straży Celnej** Onegdaj przy trzymany został w Niwach w pow. chojnickim, niejaki M. Krupa z Rokitna pow. włoszczowski za usiłowanie przekroczenia granicy państwowej z Polski do Niemiec.

— **Przechwycony dezertier.** W okolicy Dorogowic w pow. chojnickim w ubiegłych dniach straż celna przytrzymała niejakiemu K. B. Rypińskiego z Oborowa w pow. tucholskim usiłującego nielegalnie przekroczyć granicę z Polską do Niemiec. Podczas przeprowadzonej rewizji osobistej znaleziono ukryte w ubraniu wezwanie celem stawienia się do 65 p.p. w Grudziądzu na dzień 2 4. b. r. Dezertiera odstawiono do sądu.

— **Posiedzenie Sejmiku Powiatowego.** Dnia 22. kwietnia 1927 r. o godzinie 9-tej przed południem odbędzie się posiedzenie Chojnickiego Sejmiku Powiatowego.

Porządek obrad przewiduje m. i. przekazanie dróg państwowych i wojewódzkich Wydziałowi Powia-

Nad czem radzili ojcowie miasta.

Posiedzenie Rady Miejskiej Wczorajsze posiedzenie Rady Miejskiej zajął prezes Rady p. mec. Kopicki. Po zagajeniu posiedzenia podano do wiadomości ustąpienie dotychczasowego wiceprezesa Rady ks. kuratusa Wagnera który został przeniesiony do Szczepanek w pow. grudziądzkim. W miejsce ks. kuratusa Wagnera (frakcja niemiecka) została wprowadzona p. Rydlowa. Wybór nowego wiceprezesa Rady odroczono do następnego posiedzenia. Następnie powzięto do wiadomości protokół rewizji kasy (referent p. Gibas) oraz pismo Sejmiku Komunalnego Związku Kształtowego (referent p. Gibas). Radny p. Kaletta referował dekret p. Wojewody Pomorskiego w sprawie budżetu na rok 1927/28 który z małymi poprawkami w sumie 440,501,80 w dochodzie i rozchodzie jednogłośnie przyjęto.

Ustalenie stopy procentowej opłat kanalizacyjnych referował radny p. Stamera. Stopę tę uchwalono w wysokości 54 proc. i dodatku komunalnego do podatku państwowego w wysokości 80 proc. W dalszym ciągu referował rad. p. Wysocki a mianowicie o dekrecie p. Wojewody w sprawie statutu etatu stanowisk służbowych tut. urzędników miejskich który to punkt w myśl wniosku komisji przygotowawczej odroczono do następnego posiedzenia. Punkt następny załączenie pożyczki na cele zatrudnienia bezrobotnych referował radny p. Bembek, punkt ten jednogłośnie przyjęto. Następnie radny p. Steinbilber podaje do wiadomości sprawę pożyczki p. Dępkęgo, który to punkt w myśl wniosku magistratu przyjęto. Zatwierdzenie kontraktu w sprawie hurt. uboju świń i zatwierdzenie przejęcia praw tegoż kontraktu na firmę Pom. Fabrykę Bekonów Sab w Chojnicach radny p. Wysocki w myśl wniosku komisji przygotowawczej proponował jedynie tylko przyjęcie do wiadomości Rady. Po dłuższej dyskusji sprawę tę odroczono do przyszłego posiedzenia.

Przystąpiono do punktu przedostatniego, porządku obrad, a mianowicie do sprawy budowy pokoju dla mistrzów rzeźniczych przy rzeźni miejskiej. Referent p. Steinbilber, proponował przyjęcie budowy za cenę zł. 2.190,00 i to w myśl uchwały komisji przygotowawczej. Budowę pokoju dla mistrzów rzeźniczych po dłuż-

szej dyskusji uchwalono większością głosów. Jako ostatni punkt referuje p. Wysocki, a mianowicie powzięcie do wiadomości pisma dowództwa I Baonu Strzelców, dotyczące podziękowanie za udzielenie subwencji 6000,— zł. Na tem obrady zostały wyczerpane.

Przy końcu obrad wpłynęło 5 wniosków nagłych, które kolejno załatwiono. Wniosek pierwszy p. Kuklińskiego o wydzierżawienie ziemi pod budowę willi przyjęto do wiadomości; wniosek drugi zażalenie robotników zatrudnionych przy Gazowni Miejskiej w sprawie podwyżki zarobków po dłuższej dyskusji i przemówieniach kilku radnych, przemówienia które więcej cuchnęły demagogią aniżeli rzeczowością odrzucono większością głosów, gdyż stwierdzono, że robotnicy zatrudnieni przy Gazowni pod względem zarobkowania w stosunku do innych robotników są najlepiej uposażeni. Większość obecnych pp. radnych nie uważała za odpowiednie podwyższenie zarobków tylko pewnej części robotników.

W dalszym ciągu zatwierdzono kilka kontraktów dzierżawy ziemi pod uprawę, poczem dyskutowano nad budową chodnika i jezdni przy ul. Wysockiej którą to sprawę przekazano komisji celem ostatecznego załatwienia. Przyspieszenia tej tak nagłej budowy chodnika i jezdni przy Wysockiej należy się czempredziej spodziewać, bowiem jakżeśmy się przekonać mogli ulica ta bodajże najwięcej chyba zaniedbana jest w wśród wszystkich ulic miasta.

Mieszkańcy ul. Wysockiej bezwzględnie słusznie upominają się o naprawę stosunków, które Magistrat dotychczas traktował dość lekceważąco. Sprawy tej dotychczas nie poruszaliśmy, jednakże z powodu dość długiego zwlekania sprawy, oraz wskutek zażalów, jakie dochodzą nas nieomal że codziennie, pobudowa chodnika i jezdni ul. Wysockiej obecnie staje się coraz to naglejszą Magistrat uzyskał podwyżki około 110.000,— złotych (wiadomość z źródła miarodajnego), lecz dla mieszkańców ul. Wysockiej, mimo że płacą równe podatki, nic nie zbyło.

To byłaby sprawa naglącej potrzeby. Co do innych to w krótko do nich powrócimy.

Porządek obrad posiedzenia Rady na tem wyczerpano poczem po odczytaniu protokołu posiedzenie zamknięto.

tojemu, zrezygnowanie przez Sejmik Powiatowy z poboru z dnem 1. października 1926 r. podatku komunalnego od wykonywania prawa polowania w lasach państwowych, znajdujących się na terenie obszarów dworskich i leśnych pow. chojnickiego, uzupełnienie statutu etatów stanowisk służbowych pracowników Chojnickiego Powiatowego Związku Komunalnego, sprawa emerytalnego prawa pracowników Chojnickiego Powiatowego Związku Komunalnego, sprawa jednorazowe go zasiłku dla pracowników Chojnickiego Powiatowego Związku Komunalnego, zestawienie budżetu dodatkowego Chojnickiego Powiatowego Związku Komunalnego, sprawa ustalenia godzin otwierania i zamykania zakładów handlowych w Czersku w sobotę każdego tygodnia od godziny 9-tej rano do 7-mej wieczór, wniosek Ks. Kalitowskiego z Odrów o subwencję powiatową na budowę kościoła w Odrach, uzupełnienie listy propozycyjnej na urząd wójtowski na obwód Borowy Młyn i na obwód Chojnicki, wyrażenie zgody Sejmiku Powiatowego na zaciągnięcie przez Bank Powiatowy powiatu chojnickiego kredytu w P. K. O. z gwarancją Komunalnego Banku Kredytowego w Poznaniu w wysokości 5000,— zł. i na zaciągnięcie przez Bank Powiatowy powiatu chojnickiego dalszej pożyczki na zaliczenie tytułu gospodarczego w powiecie chojnickim, oraz powzięcie uchwały w przedmiocie poboru dopłat za nadmierne używanie dróg.

— **Ćwiczenia oficerów rezerwy.** Na podstawie art 70 Ustawy o powszechnym obow. sił wojsk. z dnia 23. maja 1924 r. zarządził Pan Minister Spraw

Wojskowych powołania na ćwiczenia w roku bieżącym:

1) oficerów rezerwy w Korpusach osobowych piechoty (razem z czołgami), kawalerji, artylerji, lotnictwa, łączności; Inżynierji i sap., oraz w korp. osobowym sanitarnym z następujących roczników:

a) urodzonych w latach: 1901, 1900, 1899, 1897, 1896, 1894, którzy w latach ubiegłych z jakichkolwiek powodów nie odbyli dotąd żadnego ćwiczenia wojskowego,

b) urodzonych w latach 1902, 1898, 1893 i 1892 roczniki dotąd niepowoływane.

2) Podchorążych rezerwy tych samych korpusów osobowych, którzy zostali przeniesieni do rezerwy w roku 1925, a ukończyli Szkołę Podchorążych rezerwy w latach 24/25

Wszyscy oficerowie rezerwy podlegający w myśl powyższego odbyciu ćwiczeń w roku bieżącym, którzy dotychczas nie meldowali się u komendantów PKU. na terenie którym zamieszkują winni niezwłocznie podać do tych PKU. swoje adresy osobiście lub piśmiennie.

Ćwiczenia oficerów i podchorążych rezerwy będą przeprowadzone w okresie od 25 kwietnia do 30 września 1927 roku.

Powołanie wyżej wymienionych oficerów rez. odbędzie się za pomocą kart powołania w których uwidoczniony będzie termin i miejsce zgłoszenia się na ćwiczenia.

— **Przedłużenie terminu dla wpłat na poczet zaległości podatków bezpośrednich.** Celem dalszego ułatwienia spłaty zaległości podatkowych, Ministerstwo Skarbu przedłużyło pobierania od wpłat na poczet zaległości podatków bezpośrednich i opłat stemplowych ulgowych kar za zwłokę w wysokości 2 procent miesięcznie aż do dalszego zarządzenia.

Z CZERSKA I OKOLICY.

— **Przyszczyca w Czersku** W „Oręd. Urz.” pan starosta chojnicki ogłasza co następuje:

Z powodu wybuchu przyszczycy w Czersku (Oręd. nr. 12, poz. 172) jarmark na bydło i konie w Czersku się nie odbędzie.

Powyzsze podadzą pp. Burmistrz w Czersku oraz Sołtysi i przeł. obsz. dw. zainteresowanych gmin do publicznej wiadomości w sposób praktykowany.

Zarazem zechcą pp. Burmistrz w Czersku oraz wójtowie na obwód Cis, Łąg, Mokre i Legbąd podać do wiadomości i dopilnować, by mleczarnie w wspomnianych obwodach wójtowskich oddawały mleko odtłuszczone jedynie w stanie przetworzonym aż do chwili zniesienia zarządzenia wet. polic. dot. zarazy przyszczycy w Czersku, ogłoszonego w Oręd. Nr. 12, poz. 172.

Z TUCHOLI I OKOLICY.

Gostyczyn. (Smutny objaw.) Hasło „Swój do swego” często słyszy i czyta się. Lecz nie wszyscy stosują się do tego — a zwłaszcza Polacy. Dochodzą nas wieści że niektórzy Polacy z Gostyczyna i sąsiednich miejscowości najchętniej zakupują towary pierwszej potrzeby lub spędzają chwile wolne u Niem-

JÓZEF KORZENIOWSKI.

SPEKULANT

26) — Zdaje mi się, że najpierwej sobie odpowiedział pan August

— Tym dwom tygodniom, mój łaskawco — rzekł kulawy djabeł — które tu przepędziłem u ciebie, i przekonaniu, jakiego nabyłem o twoim sercu i charakterze. Gdybym był został przy dawniejszem, gdybym się był nie przesądził, że mnie twój zimny pozór oszukał, byłbyś siedział na koszu. Teraz masz we mnie sprzymierzeńca i bądź pewny, że nie takiego, którymbys mógł pogardzać.

— Zmłuj się! czyż ja tego nie wiem? — rzekł pan August, wyciągając do szwagra rękę; i w duchu sobie dziękował, że się tak prędko zwyciężył w swojej obojętności dla siostry i że tak skutecznie przez całe dwa tygodnie wyrabiał w sobie sentymenta.

— Co się tyczy papy — mówił dalej Kasper — to już twoja rzecz; ale i w tem mogę ci dać dobrą radę.

— Na te słowa pan August wysunął się krzesłem i nastawił uszy: bo jego myśl to była najważniejsza i jedyna przeszkoda.

— Chorąży — mówił dalej kulawy djabeł — jest to stworzenie dziwnego nabożeństwa. Dwie są sprężyny, które ruszają się potworną machiną: pierwszą jest skąpstwo i miłość grosza, drugą próżność i chęć wystawy. Pierwszej daj pokój, bo nie masz dość sił, aby ją poruszyć. Sto pięćdziesiąt dusz, które posiadasz, stanowią zapewne mająteczek piękny; a w twoim ręku znaczą trzy razy tyle, niżby znaczyły u mnie. U cie-

bie wszystko po pańsku; i jednym tylko djabeł wie, jak ci na to staje — dodał, przechyliwszy głowę i mrugnawszy kilka razy okiem. — Dla chorążego jednak to kropla w morzu. Mojem więc zdaniem, wszystkie swoje dzwignie powinienes obrócić na drugą sprężynę tej machiny, to jest na jego próżność. Chorąży na przód chce uchodzić za wielkiego pana; i jest nim bo ma dochód znaczny, a nie ma długów. Przesadzaj zatem jego dochody, a umiesz go tem nieskończenie. Uśmiechasz się, że to, co mówię, s rzeciwia się głównemu znamieniu skąpca, który się zawsze udaje za ubożego. W rzeczy samej tak jest wszędzie, ale nie unas. U nas próżność przyglusza wszystko, i wylaży wszędzie na wierzch, i panuje nad każdym uczuciem, jak oliwa na wodę. Powtóre, chorąży chce uchodzić za wielkiego gospodarza. Daj się więc oprowadzać wszędzie; pokaz, że się znasz na tem i na o wem; ale ciągnij go za język, niech ci prawł swoje teorie; każ je sobie powtarzać, abys się zapomniał; i zrobisz z niemi to, co on robi, co robi tylu innych naszych panów ze wszystkimi teorjami, któremi się popisują.

— Cóż takiego?

— Nie używaj ich, tak jak ich uważa chorąży. On gospodaruje po staremu po chłopsku: bo wie, że z tego najpewniejszy dochód; ale prawic ci będzie, dla pokazania się, duby¹⁾ smalone o różnych ulepszeniach, które sam porobił w zasadach Thaera²⁾, Oczapowskiego³⁾ i innych. (Ciąg dalszy nastąpi.)

¹⁾ o i nieużywanego w liębie pojed. i lub; duby=baje brednie.
²⁾ Thaer — założyciel akademji rolniczej w Mogil († 1828).
³⁾ Oczapowski Michał, uczeń Thaera, dyrektor Zakładu gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa w Marymonie pod Warszawą † 1858.

ców. Jest to fakt godny ubolewania i potępienia, którym w razie powtórzenia się bliżej się zajmujemy.

Z POMORZA.

Sławęcin. (Powołanie nowego kierownika szkoły). Na miejsce byłego kierownika szkoły p. J. Neumanna który jak wiadomo na skutek dyscyplinarnego wyroku swego czasu przeniesiony został do Tczewa, władze szkolne powoływały z dniem 1 kwietnia p. Wincentego Michałowskiego. Społeczeństwo polskie z zadowoleniem przyjęło zmianę tę do wiadomości.

Silno. (Zmiany w szkole). Tutejszy nauczyciel p. Leon Torlop powołany został od dnia 1 kwietnia br. do czynnej służby wojskowej, wskutek czego szkoła nasza pozbawiona została nauczyciela, który w krótkim czasie swego urzędowania zyskał szacunek i uznanie.

Swornogae. (Zły stan budynku szkolnego). Już przed wojną tutejszy budynek szkolny uznano za nieodpowiedni mogący łatwo grozić zapadnięciem, to też zabierano się do pobudowania nowej szkoły, jednakże przeszkodził temu wybuch wojny światowej. Wszelkie starania ze strony gminy pozostały bez skutku. Dom szkolny coraz groźniej się przedstawia i naprawę trzeba już używać doraźnych środków np. podpierania sufitu, by nie dopuścić do zapadnięcia go, co związane byłoby z ewtl. nieszczęściem. Czas najwyższy, że władze miarodajne zajmą się sprawą pobudowania tak potrzebnego budynku szkolnego, gdyż wszelka naprawa starego byłaby bezskuteczna.

Orzetek pow. Sępólno. (R) (Delegowanie). P. Cholewiński przewodnik str. cel. kierownik miejscowej placówki str. cel. został wyznaczony na VIII kurs dla kier. pl. na przeszkolenie do Centralnej Szkoły Str. Cel. w Górze Kalwarji.

Witkowo. (Nareszcie położono kres.) W numerze 76 z dnia 2. 4 br. „Dziennika“ podaliśmy korespondencję z Witkowa w powiecie sępoleńskim pt. „Czas już położyć temu kres.“ Obecnie dowiadujemy się iż Starostwo w Sępólnie rozporządzeniem zabroniło akuszerce Hermanowej zajmowaniem się położnictwem na terenie Rzeczypospolitej polecając jedno cześnie posterunkom granicznym nie wpuszczania akuszerki H. do Polski.

Niwy. (Delegowanie) P. Potalas kierownik miejscowej placówki str. cel. został wyznaczony na VIII kurs dla kierowników pl. na przeszkolenie do Centralnej Szkoły Straży Celnej w Górze Kalwarji.

Jania Góra. (t) (Zmiana własności.) Nieruchomość własność p. Ig. Grecy kupił p. Fr. Tomasiak stąd. Pan Ig. Greca kupił posiadłość 6 morgową od p. Binkowskiego, p. Binkowski przejął 18 morgowe gospodarstwo od p. Aleksa Wolancika.

Zawada. (t). (Zasądzenie złodziei.) Przed Sądem Okręgowym w Grudziądzu stawali Ambroży Szumacher urzędnik gosp. z Zawady, i Feliks i Maksymilian Szumacher. Oskarżeni swego czasu dokonali kradzieży wspólnej, skradli bowiem konia i szory, na szkodę p. Teofila Kneżkowskiego z Czarnej Wody, oraz jeden wóz roboczy na szkodę p. Leona Szturmowskiego. Zasądzono A. Szumachera na 13 miesięcy więzienia F. Sz. na 14 miesięcy, a Maksymiljana Sz. na 4 mies. więzienia. Ambroży i Feliks Sz. już poprzednio byli za kradzież karani.

Jeżewo. (t). (Sprzedaż budulcu) Państwowe Nadleśnictwo Dąbrowa sprzedawać będzie drogą submisji w dniu 11 bm. drewno użytkowe około 14.700,00 m³ budulcu sosn. i około 3.600,00 m³ kopalniaków sosnowych.

Bukówlec. (t). (Jarmark.) We wtorek 12 bm. w wiosce naszej odbędzie się jarmark na konie i bydło.

Topólno. (t). (Jarmark.) Pierwszy tegoroczny jarmark kramny oraz na konie i bydło odbędzie się tu w czwartek 14 bm.

Toruń. (Z więzienia zbiegło 3 więźniów). W ub. środę zbiegło z miejscowego więzienia sądowego trzech więźniów a mianowicie Kruszczyński Wiktor, lat 25, Gabriel Władysław lat 11, oraz Dybaczewski Czesław lat 35. Za zbiegami zarządzono natychmiastowo pościgi.

List Muchora z Chin.

A zatem jak już pisałem, udałem się do Chin. Szanowni współczytelnicy zapewno są ciekawi, w jaki sposób dostałem się do tego kraju, który przewyższa swą wielkością całą Europę a co do liczby mieszkańców jej prawie nie ustępuje. Długo sobie nad tem łamałem głowę. Ale ostatecznie wpadłem na pomysł bardzo prosty: Chiny to kraina smoków. Smoki czczą tam jako bogów i niemi też zdobłą swe świątynie, wnętrza domów a nawet dachy i zewnętrzne filary i fasady.

Przypomniało im się na szczęście że będąc dzieckiem sniło mi się, iż przychodził do mnie smok i nosił mnie zawsze na całą noc gdzieś w nieznanym kraju. Broniełem się przed nim, jak mogłem i nawet nieraz głośno krzychałem. Wzbudził się wówczas ojciec i matka i smoka odpędzili. Ale następnej nocy przylatywał on znowu.

Tę okoliczność postanowiłem teraz wykorzystać. Włóczy się obecnie wielu takich ludzi po świecie, którzy w salach wygłaszają wielkie rozprawy o tem, że jak kto uporczywie o kim myśli, to ten myśl tę odczuwa, tak jakby do niego mówił przez radio. Nazywają to telepatją (odczuwaniem na odległość). Po stanowilem więc zatelepatować do chińskiego smoka. Początkowo wprawdzie nosiłem się z myślą poprosić

Najnowsze wiadomości
(Informacje własne).

Niebywałe zamieszanie w Chinach.

Chojnice, 8. IV. 1927

Sprawa rewizji w poselstwie rosyjskiem w Pekinie przybiera coraz większe rozmiary. Rząd bolszewicki założył przeciwko postępowaniu rządu chińskiego w Pekinie protest. Niektóre pisma głoszą, że władze chińskie przekroczyły pełnomocnictwa jakie im obce poselstwa udzieliły i rewidowały nie tylko mieszkania prywatne bolszewickich urzędników, na co się obce poselstwa zgodziły, ale także biura urzędowe. Ciekawszą rzeczą jednakowoż jest, że

w Szanghaju otoczono konsulats bolszewicki. Dokonał tego za zgodą poselstw obcych oddział ochotniczych Rosjan. Dostęp do konsulatu został nawet gubernatorowi rządu szanghajskiego wzbroniony. Dopiero następnego dnia udało się gubernatorowi prowincji Kiangon Knotaichemu wyrazić konsulowi bolszewickiemu w swoim i w imieniu głównodowodzącego armją kantońską, swój żal i oburzenie spowodu rewizji w konsulatach bolszewickich w Pekinie i Szanghaju.

Także w Tientsinie rewizja w bolszewickim konsulacie. Jak świeżo donoszą odbyła się ze zgodą konsulatu francuskiego rewizja w bolszewickim Dabbanku w Tientsinie. Napotkali w banku urzędnicy bolszewicy zostali przyaresztowani. Rewizji tej dokonano na skutek znalezionych dokumentów w Pekinie. Mówią jednak, że połów nie jest zapewne obfity, gdyż o zamierzonej rewizji wiadziiano już pół dnia naprzód i główne dokumenty zostały już spalone.

Stan zdrowia króla rumuńskiego się polepszył.

Dowódcę bataljonu zastrzelili w Gibraltarze (kolonja angielska) pewien oficer. O pobudkach nie wiadomo.

Dyktator Chin północnych Czangsolin wy-stosował notę do rządu bolszewickiego, zarzucając mu zamysły dokonania przewrotu w Chinach.

Komendant japoński w Tientsinie zażądał posiłków.

Belgja fortyfikuje swą granicę ze strony Niemiec. W Szczecinie skazano głuchoniemego na dożywotne więzienie za morderstwo.

Olbrymi pożar wybuchł w magazynach w Bradford. Pożar jeszcze dziś rano ugaszony nie był. Straty obliczają na około milion zł.

Telefonia iskrowa między Londynem a Australją została wczoraj rozpoczęta. Pierwsze próby udaly się znakomicie. Mówią, że jest to najtańszy i najszybszy sposób porozumiewania się na odległość.

Zapadła się w ziemię w Zietz (w Zycu) pod Magdeburgiem teściowa pewnego gospodarza wskutek osunięcia się ziemi obok studni. Spowodu usuwania się dalszych pokładów ziemi nieszczęśliwa została zasypana i niezawodnie zaduszona.

Spowodu wybuchu prochu zabity został w Dorndorf (Hanower) pewien kowal, a 3 osoby ranne.

20000 dolarów w zrabował dwaj bandyci, którzy pod Chicago wtargnęli do pociągu i przy użyciu rewolwerów skrupowali urzędników poczty i kolei.

W ogrodzie zoologicznym w Berlinie napadnięty został i śmiertelnie poraniony przez odyńca pewien stróż.

Prof. Stanisław Barcewicz.

Znakomity skrzypek w dniu 31 marca został okradziony z najlepszych swoich skrzypiec, wartości 50 tysięcy złotych.

(Samobójstwo urzędnika.) 5 bm. popełnił samobójstwo wystrzałem z rewolweru w usta urzędnik magistratu 60 letni i walida Jan Guzłiński. G. był wieloletnim pracownikiem urzędu stanu cywilnego i miał krytycznego dnia stawać przed sądem za pewne nadużycia.

Zory. (Wydała skarb... w koszuli.) Onegdaj pewna pani w wykonaniu uczynku miłosiernego dała w nieobecności męża ubogiemu koszulę. Jakież było jej zdziwienie, gdy mąż po powrocie do domu zażądał właśnie tej koszuli, a jakł zrobił alarm ów pan, do wiedzialszy się, że ową koszulę, w której ułożył 1000 złotych, dostał ów żebrak. W nieszczęściu przyszło szczęście na pomoc. Zebraka dogoniono, koszulę roz-

wiało i przy rozwijaniu wysypały się pieniądze w 50 zł. banknotach na stół.

Nogat pow. Grudziądz. (Poświęcenie domu dla str. cel.) Został tu poświęcony dom dla placówki straży celnej. Uroczystość poświęcenia rozpoczęła się podniosłym nabożeństwem w kościele parafjalnym w Szynwaldzie.

Pelplin. (Ingres ks. biskupa Okoniewskiego.) Celem uświetnienia uroczystości dnia 1 maja zawiązał się tu komitet, do którego wszelkie delegacje i towarzystwa chcące brać udział w uroczystości zechcą się zgłosić piśmiennie z podaniem liczby uczestników.

Program uroczystości zostanie podany do publicznej wiadomości we właściwym czasie

Brodnica. (Śmierć dziecka w płomieniach.) Czteroletnia córeczka niejakiej F. T. podczas nieobecności rodziców zbliżyła się zbyt blisko do rozpalonego pieca, wskutek czego sukienki dziecka zajęły się. Powracającej matce przedstawił się okropny widok. Na podłodze leżało zwęglone ciało małej Władysławy, a drugie dziecko bliskie było śmierci wskutek uduszenia się dymem.

Z DALSZYCH STRON.

Warszawa. (Skarb w sienniku.) Emerytka Paulina Pilcowa zbierała drobne oszczędności i lokowała je w sienniku, będąc pewna, że jest to najbezpieczniejsze miejsce przed kradzieżą. Onegdaj gdy Pilcowa powróciła do swego mieszkania stwierdziła, że w czasie jej nieobecności dostał się do mieszkania złodziej i skradł tylko cały jej skarb, mieszczący się w sienniku w sumie ogólnej 1500 zł. Widocznie był dobrze poinformowany o skarbcu.

Praga. (Noż w piersiach kobiety.) Ekspedjentka dwudziestoletnia Henryka Sz. wazyła, mierzyła, pakowała i wydawała reszty...

A często wzrok jej biegł za okno sklepowe, gdzie dostrzegła przechadzającego się młodzieńca. Był to Mieczysław Dobkowski, z zawodu mlernik. Kochał ją — i to było przyczyną drugiego jego zawodu — sercowego.

Czy rodzice wzbraniłi czy panna Hentia nie chciała mlernikiem szczęścia swego młec; p. Mecia — nie

kandydata Barłogę, aby zaradował do tego smoka i go do mnie zawezwał. Ale obawiałem się, że w tym wypadku i sam Barłóg zechciałby jechać ze mną, a pozatem zachodziła obawa, że smok chiński nie dostosuje swego aparatu do naszej długości fal i nie nie usłyszy.

Okazało się, że pierwszy mój projekt był istotnie lepszy, gdyż smok stawił się zaraz siódmej nocy. A zapytany, dla czego nie przybył pierwiej, tłumaczył się, że najpierw musiał się kilka razy rzucić (to znaczy stoczyć kilka bitew) i zająć Szanghaj, aby dziennikarze mieli o czem pisać a ministrowie różnych rządów o czem radzić. Pozatem zaś błądził w drodze (co nie zadziwila, gdyż jako smok leciał tylko nocą) i musiał przystać, aby moje telepatyczne wezwania znowu pochwycić.

Zapytany przezemnie, dlaczego się tak rzuca, i dlaczego tak się biją w Chinach, odpowiedział:

A o czemy pisał Wasz i inni reaktorzy? Przecie po wielkiej wojnie, to byleczem czytelników zadowolilić nie można. I gdyby nie zawierucha nasza (chińska) niejednym dziennik by zanikł. — To możliwe odrzekłem — ale troska o był dziennikarski i temat zainteresowania żadnej wieści publiczność taką wyłączną odgrywa u nas rolę?

— Po części tak. — Pozatem obecnie gdy zakończyła się wielka wojna i ludzie są spragnieni sensacji,

nadarza się najlepsza pora, aby o Chinach św at się dowiedziać.

— I na to trzeba krwawej wojny?

— A czy o spokojnym człowieku, który nie nie zbroi, awantur nie urządza i ucziwie pracuje, się kto coś dowie ktoś go uszanuje?

— To racja! — odrzekłem (chyba babskie plotki o nim krążyć zaczęły), ale czy koniecznie musicie się tam w Chinach bić sami?

— A z kim byśmy się bili? Inne mogliby nam nabić, jak to już obecnie w Szanghaju nam grozi? i — z innymi zadzierać niebezpiecznie.

— A czyż to nie to samo, jeżeli się sami bijecie? pytałem dalej. A na to smok.

— Nie tacy my znowu głupi. Ileż to krzyku narobią wrony podczas swych manewrów, a czy tam pozostają jakie trupy? Czasem w prawdzie zdarzy się u nas jakaś nieostrożność, przegalopowanie, ale... Lecz o tem możesz się przekonać na miejscu. Bo czas nagli. Pora do odlotu, gdyż tam w Nankinie przygotowują się do walki. Mogą im tam poczynić jakieś głupstwa.

Nie nalegałem, uczepliłem się ogona chińskiego smoka i pomknętem do Chin.

A jak mi poszło dalej podam w następnym liście (pojutrze).

Muchor.

badajmy! Dość że onegdaj po poł. wpadł Dobkowski do sklepu i, nożem pechnął swoje bóstwo, właśnie zawiązując ser w starą gazetę. Tak skończyło się czteroletnie narzeczeństwo.

ROZMAITOSCI.

Zaludnienie świata. W 1910 r. było na kuli ziemskiej 1600 milionów ludzi. W 1920 r. 1790 milj. a w r 1924 1894 miliony, czyli na stu w 1910 r. 111 w r. 1920, a w r. 1924 — 117 ludzi. Interesujące są cyfry dotyczące przyrostu ludności w poszczególnych krajach. Przyrost ten wynosi w Ameryce 26 proc. następnie idą Azja, Australja, Afryka, a na końcu Europa 3 proc. W 1914 r. wynosiła liczba mieszkańców w Europie 48,2 na kilometr kw., w Ameryce 5,2, w Afryce 4,8, w Azji 24,8.

Wzrost ludności włoskiej. Statystyka przyrostu ludności we Włoszech wykazuje niepokojący wprost przyrost, nad którym zastanawiają się poważnie najwięksi italscy uczeni. Naprzykład od roku 1870 do roku 1926 ludność Włoch wzrosła z 26 do 42 milionów.

Ta ostatnia cyfra jest wprawdzie niewątpliwie przesadzoną ale bądź co bądź, ludność Włoch bierze rekord pod względem rozmnażania się. Rząd włoski ma obecnie duże kłopoty ze znalezieniem rynków zbytu dla nadmiaru rąk roboczych, dla których w kraju rodzinnym pracy zabrakło. Narazie jednak kwestja emigracji jest bardzo trudnym do rozwiązania problemem.

160 letnia tureczka. Z Angory donoszą, że sensacją dnia stała się tam wiadomość, iż w mieście żyje najstarsza chyba na świecie kobieta. Jest to Fatme Hanum, licząca 160 lat. Pochodzi ona ze starej zamożnej rodziny — miała 10 dzieci, które wszystkie pomary. Obecnie Fatme Hanum mieszka przy jednym ze swych owdowiałych zięciów Staruszka

cieszy się dobrem zdrowiem, jest zupełnie przytomna wychodzi codziennie sama na ulicę. Jest ogromnie lubiana przez wszystkich sąsiadów, którzy stale ją odwiedzają, udając się do niej po radę w najrozmaitszych sprawach.

Charleston przyczyną samobójstwa. W Warszawie popełniła samobójstwo w przystępie rozpaczliwej choroby 16 letnia Chuna Esser zamieszkała z rodzicami. Po zużyciu większej dawki esencji octowej samobójczyni zmarła. Przyczyną rozpaczliwego kroku była nieszczęśliwa miłość Chuni Esser do młodziana opanowanego szaleńcem modnego charleston'a.

Młodzieniec ten nie chciał nawet mówić z taką, która nie umiała dobrze tańczyć. Chuna Esser przez długi czas starała się posłać zawile arkania modnego tańca, jednak bez rezultatów. Rozpacz z tego powodu potęgowała się z dnia na dzień. Przed kilku tygodniami chciała wyskoczyć oknem z IV piętra, ale jej w porę przeszkodzono.

Związek długich ludzi. Ze ludziami krótkim łatwiej żyć na świecie niż długim, tego dowód stanowią amerykańscy ludzie długi, którzy nadużywając nazwiska wielkiego (nie długiego) poety amerykańskiego Longfellowa (dosł. Długi chłopiec, kolega) założyli w m. Kansas związek p. n. „National Society od Long fellows”, mający energicznie dochodzić praw, które ludziami długim okrojono. A więc celem nowego związku ma być domaganie się dłuższych łóżek w hotelach, dłuższych kółder, wyższych drzwi i wyższych dachów w autach zamkniętych. „Nie chcemy — oświadcza odeszła z związku — nadal schylać wciąż głów naszych, chcemy nosić je wysoko na karku, zgodnie z prawami natury”. (-)

Tragedja miłosna w wagonie. Na dworcu północnym w Paryżu rozegrała się straszna tragedia. W chwili odjazdu pociągu pospiesznego do Boulogne publiczność została zaalarmowana szeregiem strzałów rewolwerowych. Naddębła policja i zastała młodego

mężczyznę i kobietę ciężko rannych. Jak wykazało śledztwo, była to hrabina Alina de Jaure i Rajmond de Traford. Traford należał do znanej rodziny londyńskiej i był przyjacielem hrabiny, która ostatnio prowadziła ze swym mężem proces rozwodowy. Naoczni świadkowie opowiadają, iż hrabina strzeliła z rewolweru kilkakrotnie do swego towarzysza, poczem sama usiłowała popełnić samobójstwo.

Skąd pochodzi słowo „restauracja”? Słowo „restauracja”, jako jadtodziejnia, znacząco pierwotnie pewien rodzaj buljonu. Nazwę „restaurant” na drzwiach swej gospody umieścił poraż pierwszy niejaki Boulanger w roku 1765

Nerwowa pani Zizi Lambrino. Morganatyczna żona zresztą rozwiedziona byłego następcy tronu rumuńskiego, pani Lambrino, została niedawno oskarżona przez swego sofera i rodaka Stefanesco o obrazę słowną i pobicie. W najbliższych dniach odbędzie się rozprawa przeciwko niej przed paryskim trybunałem poprawczym.

HUMOR.

Stosowny prezent dla narzeczonej. Icek Libeskind chciał coś kupić dla narzeczonej za Żelazną Bramą. Usłużna żydówka proponuje. — Może parasolkę, może bluzeczkę, może ponoczkę, może jedwabne a może coś na szyję? — Sy git, otóż to właśnie na szyję. Proszę tanie mydełko, coby ona sobie wymywała szyję.

Ruch w Towarzystwach

Baczność Tow. Młodzieży Katolickiej. W niedzielę dnia 10 bm, o godz. 3,15 zbiórka na dziedzińcu szkolnym poczem wymarsz na plac Hillmara gdzie nastąpi podział na plutony a następnie gry towarzyskie.

Związek Inwalidów Wojennych. Zebranie miesięczne odbędzie się w niedzielę, dnia 10 bm. o godz. 13 na sali hotelu Centralnego. Zarząd.

Tow. Pszczelnicy. W niedzielę dnia 10 bm. odbędzie się zebranie w lokalu p. Jażdżewskiego o godz. 2 po poł. Na porządku dziennym m. i. okaz węzy sztucznej i dalszy zakup, praktyczne topienie wosku z węzy i prasowanie sztucznej węzy. O liczny udział członków i właścicieli pasiek prosi Zarząd.

Leśno. Tow. Powst. i Wojaków. W niedzielę dnia 9 bm. zaraz po nabożeństwie odbędzie się miesięczne zebranie Tow. Powst. i Wojaków, na sali drh. Przeworskiego. O kompletne stawienie się wszystkich członków prosi Zarząd.

Krzyż. Baczność Powstańcy i Wojaacy. W niedzielę dnia 10 kwietnia br. punktualnie o godz. 16, odbędzie się zebranie Tow. Powst. i Wojaków. O liczny udział członków uprasza Zarząd.

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor odpowiedzialny: Paweł Kaszubowski Drukarnia i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego” w Chojnicach.

Ze stolicy.

Nowy Świat podczas deszczu

Advertisement for Richard Gehrke's car dealership. It features an illustration of a vintage open-top car and text: 'Przedsiębiorstwo samochodowe Richard Gehrke', 'Chojnice centrala samochodów, telefon 108.', 'polecą swój samochód do łask. użytku po umiarkowanych cenach.', 'Postój samochodu: Rynek vis à vis Pencke, albo ul. Człuchowska 9.'

Advertisement for Alfa-Laval milk separators. It includes an illustration of a woman operating a machine and text: 'Oryginalneszwedzkie wirówki do mleka ALFA-LAVAL były i są najlepsze.', 'Polecam przy 10 miesięcznej odpłacie 30 lat gwarancji fabr.', 'Wszelkie części zapasowe do każdego rodzaju wirówek.', 'Reparacje wykonuję szybko i tanio.', 'Pozatem polecam konwie do przewozu mleka ALFA', 'Blaszki z nazwiskiem właściciela ostarca się bezpłatnie.', 'J. Giersch, Chojnice, Pl. Jerzego 7.'

Advertisement for loans. Text: 'Poszukuję 3000 zł pożyczki zaktóre 1 października 1928r wypłace', '4000 zł warunki we dług zyczeń. Gwarancja bardzo dobra hipoteka. Tylko poważne zgłoszenia pod L. R. 280 do eksped. Dz. P.', '4 - 6000 zł. pożyczki poszukuje się na hipotekę. Oferty pis. pod nr. 489 do eksp. Dz. Pom.'

Advertisement for a public auction. Text: 'Licytacja dobrowolna i przymusowa 816 W sobotę, dnia 9 kwietnia w lokalu Rynek 2. o godz. 11 przed poł. sprzedam najwięcej dającym za gotówkę większą ilość wina, wódek i towarów drogowych Markowski, kom. miejski'

Advertisement for a public auction. Text: 'Jutro w sobotę sprzedaż 820 tłustej wołowiny w Rzeźalni.'

Advertisement for a warehouse. Text: 'SKŁAD do wydzierżawienia. Zgłoszenia w ekspedycji Dz. Pom. 812'

Advertisement for oil. Text: 'OLEJ do palenia raftnowany, palący się równo. spokojnie oraz knotki do oleju. Ceny przystępne. Dla Kościołów cena ulgowa poleca Drogerja'

Advertisement for a house. Text: 'Bracia Hubert właśc. Julian Hubert Chojnice, Pom. Gdańska 18. Rok zał. 1894 tel 219.'

Advertisement for a maid. Text: 'Służąca umiejąca gotować potrzebna na wieś, tylko dla domowych prac. Zgłosz. w poniedziałek od godz. 9 do 2. po poł. u Damm, ul. Dworcowa 57.'

Advertisement for roof tiles. Text: 'Dachy gontowe! Pokrycie nowych jak reparacje wykonuje się fachowo i pod gwarancją przy korzystnych warunkach płatności. Prospekty i wzory bezpłatnie. A. Klugmann, Gdańsk, Neue Mottlau 6 Zakłady gontowe.'

Advertisement for agricultural products. Text: 'Baczność Rolnicy! WAPNO palone-sproszkow. zasila ziemię, działa szybko, zwiększa zbiory. Jest najtańszym sztucznym nawozem. Mamy jeszcze kilka wag. do natychm. dostawy. Centrala Rolnicza-Wejherowo 788 Telefony 65 i 16.'

Advertisement for a room. Text: '5 pokoj. mieszkanie zamienię na 3 pokojowe w centrum miasta Zgłosz. pis. pod nr. 813 do eksp. Dz. Pom. Dobrze umebl. pokój z utrzymaniem dla lepszego pana do wynajęcia. 814 Pensjonat Balke ulica Młyńska 3.'

Ogłaszajcie w Dzienniku Pomorskim.